

مرورنامه آزمون آزمایشی خلی سبز

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۰۵

رشته انسانی

مرحله هفتم

پایه یازدهم

این مرورنامه، ویژه مباحث جدید آزمون است. مرورنامه مباحثی که در آزمون‌های قبل به آن‌ها پرداخته شده، در پنل کاربری شما قابل دریافت است و در این فایل از تکرار آن پرهیز شده است.

نام درس	مباحث	مؤلف	ویراستار	از صفحه	تا صفحه
ریاضی و آمار	فصل ۱ صفحه ۱ تا ۲۰	علی شهرابی	محسن فراهانی بردیا نصیری امیررضا رحیمی	۲	۲
زبان و ادبیات فارسی	درس ۱ و ۳ و کارگاه تحلیل فصل ۱ صفحه ۱۰ تا ۳۴	علیرضا نعمتی	زهره صادقی مالواجردی پوریا منصوری معراج صالحی نژاد	۲	۳
علوم اجتماعی	درس ۱ تا ۴ صفحه ۱ تا ۳۴	محمدابراهیم مازنی	سعید ستوده مهر محمدحسین غلامی معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۳	۴
روانشناسی	درس ۱ تا ۳ صفحه ۸ تا ۸۷	سیده ضحی سکاکی	سعید ستوده مهر محمدحسین غلامی معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۴	۵
عربی	درس ۱ و ۲ صفحه ۱ تا ۳۰	آریا ذوقی	مریم آقاییاری معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۵	۶
تاریخ	درس ۱ تا ۴ صفحه ۱ تا ۴۱	علیرضا کاهیدوند	کیانا یوسفزاده معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۷	۷
جغرافیا	درس ۱ تا ۳ صفحه ۱ تا ۳۶	علیرضا کاهیدوند	وجیهه صادقی مالواجردی محمدحسین غلامی پوریا منصوری معراج صالحی نژاد	۷	۸
فلسفه	درس ۱ تا ۳ صفحه ۱ تا ۲۷	مجید پیرحسینلو	شبیر قنبری محمدحسین غلامی پوریا منصوری معراج صالحی نژاد	۸	۸

ویژه یازدهمی‌های ۱۴۰۴

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

ریاضی و آمار

ریاضی و آمار

استدلال

۱ در تبدیل جملات فارسی به ریاضی، چند اصطلاح پرکاربرد داریم که در جدول زیر آورده ایم:

اسم اصطلاح	معنی	مثال با x
قرینه	پشت عدد، منفی می گذاریم.	-x
مکعوس (وارون)	جای صورت و مخرج را عوض می کنیم.	$\frac{1}{x}$
مربع (مجذور)	به توان ۲ می رسانیم.	x^2
مکعب	به توان ۳ می رسانیم.	x^3
جذر	رادیکال گرفتن	$\sqrt{x}$
نصف، ثلث، ربع و خمس	به ترتیب $\frac{1}{2}$ ، $\frac{1}{3}$ ، $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{5}$ عددی	$\frac{x}{5}$ ، $\frac{x}{4}$ ، $\frac{x}{3}$ ، $\frac{x}{2}$

۲ وقتی می خواهیم عبارات فارسی را به ریاضی تبدیل کنیم، از سمت چپ به راست عمل می کنیم.

مثال

«نصف مجذور یک واحد کم تر از عددی»
مرحله ۳ مرحله ۲ مرحله ۱

$$x \xrightarrow{\text{مرحله ۱}} x-1 \xrightarrow{\text{مرحله ۲}} (x-1)^2 \xrightarrow{\text{مرحله ۳}} \frac{(x-1)^2}{2}$$

۳ دو استدلال قیاس استثنایی و مغالطه:

استدلال	فرم فارسی	فرم ریاضی	کی درست، کی نادرست؟
قیاس استثنایی	مقدمه ۱: اگر p آن گاه q مقدمه ۲: p نتیجه ۳: q	$[(p \Rightarrow q) \wedge p] \Rightarrow q$	همیشه درست!
مغالطه	مقدمه ۱: اگر p آن گاه q مقدمه ۲: q نتیجه ۳: p	$[(p \Rightarrow q) \wedge q] \Rightarrow p$	فقط وقتی p غلط و q درست باشد، نادرست.

۴ اثبات با مکمل نقیض قضیه شرطی: به جای اثبات « $p \Rightarrow q$ » می توانیم « $\sim q \Rightarrow \sim p$ » را ثابت کنیم.

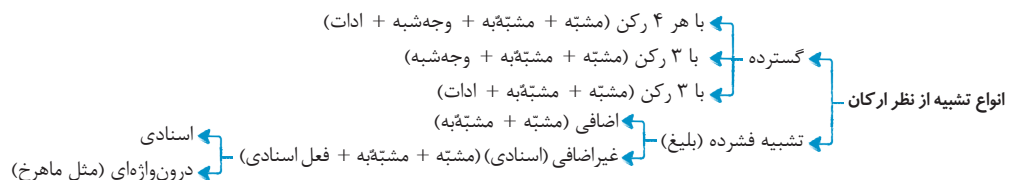
۵ اگر تعدادی لیوان داشته باشیم که n تایی آن ها حالت وارونه دارند و در هر مرحله مجاز باشیم حالت k تایی آن ها را عوض کنیم، در صورتی می توانیم بعد از چند مرحله، همه لیوان ها را به حالت عادی برگردانیم که n مضربی از k باشد. مثلاً اگر ۹ لیوان وارونه و ۷ لیوان عادی داشته باشیم (مجموعاً ۱۶ لیوان) و در هر مرحله بتوانیم ۳ تایی آن ها را عوض کنیم، چون ۹ مضرب ۳ است، می توانیم بعد از چند مرحله تمام لیوان ها را به حالت عادی قرار دهیم.

علوم و فنون ادبی

درس ۳: تشبیه

ادعای همانندی میان دو یا چند چیز را آرایه «تشبیه» می نامند.

تشبیه چهار پایه یا رکن دارد: ۱) مشبه: پدیده ای که آن را به چیزی می کنیم. ۲) مشبه به: پدیده ای که مشبه را به آن مانند می کنیم. ۳) وجه شبه: ویژگی مشترک بین مشبه و مشبه به که در مشبه به آشکارتر است. ۴) ادات تشبیه: واژه ای است که آن را برای بیان شباهت میان ۲ پدیده به کار می بریم.

نکات مهم

- سریع ترین راه پیدا کردن تشبیه گسترده، پیدا کردن ادات یا وجه شبه است. اگر وجه شبه یا ادات تشبیه دیده شود، تشبیه دیگر بلیغ نیست (یافتن یک مورد کافی است).
- در تست های تشخیص اضافه تشبیهی کافی است فقط به دنبال ترکیب های اضافی برویم.
- تشبیه بلیغ نیازمند تلاش ذهنی دوچندان است.
- گاهی مشبه و مشبه به به صورت یک مجموعه کلمه هستند، نه یک کلمه!!
- تشبیه گسترده حداقل ۳ رکن اصلی و حداکثر ۴ رکن اصلی دارد، ولی تشبیه های بلیغ فقط ۲ رکن اصلی (مشبه، مشبه به) دارند.
- برخی از ادات تشبیه: چو / همچو / مثل / مانند / به سان / به کردار / گویی که / و ش / سا / وار / به شیوه / ماند / می ماند / مانست / انگار / عین / گون / آسا و ...

تشبیهات دیگری که در کتاب نیامده، اما دانستن آن‌ها در جواب‌دادن به تست‌ها کمک می‌کند:

تشبیه تفضیلی: تشبیه تفضیلی یا مرجع یعنی برتری مشبّه به مشبّه‌به. در این تشبیه شاعر ادعا می‌کند که وجه‌شبهه در مشبّه پرنرنگ‌تر از مشبّه‌به است.

مانند: یکی دفتری داشت خاقان چو ماه / کجا ماه دارد دو چشم سیاه؟

تشبیه مرکب: تشبیه مرکب تشبیهی است که مشبّه، وجه‌شبهه، مشبّه‌به به ترکیبی از دو یا چند چیز است.

مانند: دیده اهل طمع به نعمت دنیا / پُر نشود هم‌چنان که چاه به شبنم

تشبیه معکوس: شاعر جای مشبّه‌به و مشبّه را عوض می‌کند و وجه‌شبهه در مشبّه پرنرنگ‌تر می‌شود.

مانند: شب مثل موی تو سیاه است (به جای این که شاعر بگوید موی تو مثل شب سیاه است).

تشبیه درون‌واژه‌ای: مانند: سیم بر / ماهرخ / سیم‌اندام و ... (کسی که برش مانند سیم است، کسی که رخس مانند ماه است، کسی که اندامش مانند سیم است).

تشبیه منفی: مانند: برق، شراره‌ای بیش نیست.

تشبیه مضمّر یا پنهان: در این تشبیه، به‌صورت صریح از ساختار تشبیه استفاده نشده و تشبیه در محتوای کلام به صورت غیرمستقیم حضور دارد.

مانند: من اختیار نکردم پس از تو یار دگر / به غیر گریه که آن هم به اختیارم نیست

اشکال گوناگون ادات تشبیه:

واژه مستقل	شبه فعل	بخشی از کلمه
مانند	گویی	وَش (لولی وِش)
به سان	گفتی	سان (ماهسان)
همچون	ماند	سا (مهرسا)
انگار	می ماند	گون (آذرگون)
عین	مانست	وار (پری وار)
چون		آسا (برق آسا)
به کردار		

جامعه شناسی

درس ۴: نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱۲)

در این درس یک نمونه از گونه دوم فرهنگ جهانی، یعنی فرهنگ اسلام، مورد بررسی قرار می‌گیرد.

ویژگی‌های فرهنگ اسلام

اسلام با دعوت فراگیر خود، ایجاد یک فرهنگ جهانی را مورد توجه قرار داده است. دین یک عصر و نسل خاص نیست. اصول اعتقادی و ارزش‌های آن، اصول و ارزش‌های ثابتی است که همه انبیا در طول تاریخ برای تبلیغ و ترویج آن‌ها مبعوث شده‌اند. پاسخ‌های خاصی به پرسش‌های هستی‌شناسانه، انسان‌شناسانه و معرفت‌شناسانه می‌دهد.

هستی‌شناسی فرهنگ اسلام	- توحید، از خداوند واحدی حکایت دارد که خدای قوم و قبیله خاصی نیست؛ بلکه خداوند همه آدمیان و پروردگار همه جهان‌هاست. - همه موجودات از او پدید آمده‌اند و به سوی او باز می‌گردند. او عالم را حکیمانه آفریده است و تدبیر می‌کند.
انسان‌شناسی فرهنگ اسلام	- انسان از دیدگاه اسلام، موجودی مختار، مسئول، متعهد، دارای فطرتی الهی و خلیفه خداوند در زمین است. - سعادت و عزت انسان در نزدیک شدن به خداوند و رسیدن به مقام خلافت الهی است و شقاوت و ذلت او در فراموشی حقیقت الهی خود و دیگر موجودات و به کارگیری تمامی ظرفیت‌ها و توانمندی‌های الهی خویش، برای زندگی محدود این جهان است. - انسان مسئول آباد کردن این جهان و موظف به پرهیز از فساد در آن است.
معرفت‌شناسی فرهنگ اسلام	- عقل در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند است. - پیامبران برای شکوفایی عقل آدمیان، اجرای عدالت، جلوگیری از چرخش ثروت در دست اغنیا و آزادسازی مستضعفان از حاکمیت مستکبران مبعوث شده‌اند.

مراحل گسترش فرهنگ اسلام

- عقاید و ارزش‌ها با پذیرش انسان‌ها به عرصه فرهنگ بشری راه می‌یابند و جلوه و نمود تاریخی پیدا می‌کنند.
 - عقاید و ارزش‌های اسلامی در تاریخ گسترش خود، چهار مرحله را پیموده‌اند: (۱) عصر نبوی (۲) دوران خلافت (۳) دوره استعمار (۴) عصر بیداری اسلامی.
- عصر نبوی
 - قبل از ظهور اسلام: شبه‌جزیره عربستان، فرهنگ جاهلی قبیله‌ای داشت.
 - شمال غربی شبه‌جزیره، تحت نفوذ و سلطه امپراتوری روم و جنوب شرقی آن، تحت تأثیر و سلطه شاهنشاهی ایران بود.
 - رسول خدا، ۱۳ سال در مکه تحت فشار نظام قبیله‌ای عرب جاهلی بود و بعد از آن، به مدت ۱۰ سال در مدینه، از طریق تشکیل حکومت اسلامی، موانع سیاسی را از بین برد.
 - در سال نهم هجرت، گروه‌های مختلفی برای پذیرش اسلام از سراسر شبه‌جزیره به مدینه آمدند.
 - پیامبر اسلام، پیش از رحلت، نامه‌ای برای دعوت امپراتوری ایران و روم به اسلام، ارسال کرد.
- دوران خلافت
 - از زمان رحلت رسول خدا آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.
 - عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با تلاش و کوشش عالمان مسلمان، از مرزهای سیاسی و جغرافیایی جوامع مختلف عبور کرد و بر قدرت‌های سیاسی که در این مناطق حضور داشتند، تأثیر گذاشت.

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

- فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و غنای خود — گروه‌های مهاجم بیگانه را درون خود هضم و جذب می‌کرد.
- دوران خلافت ۲ — دست‌کم، گروه‌های مهاجم بیگانه را ناگزیر می‌ساخت که برای بقای خود، در ظاهر از مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.
- در این دوران، غلبه قدرت‌هایی که در چهارچوب قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند (مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی) — مانع می‌شد تا — ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

نکته

عملکرد فرهنگ جاهلی در دوره‌های مختلف:

- قبل از ظهور اسلام — فرهنگ شبه‌جزیره عربستان، جاهلی قبیله‌ای بود.
 - در عصر نبوی تا فتح مکه — در برابر اسلام مقاومت آشکار کرد.
 - پس از فتح مکه — به ناچار ظاهر اسلامی به خود گرفت.
 - در دوران خلافت — دوباره در جامعه اسلامی نمایان شد و به تدریج قدرت را در جامعه اسلامی براساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای سازمان داد.
- در این دوره، دولت‌های استعماری غربی، بخش‌های مختلف جوامع اسلامی را تحت نفوذ و سلطه سیاسی خود درآوردند و با تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خویش، بیشتر سیاستمداران و دولتمردان جوامع اسلامی را مغلوب ساختند.
- دوران استعمار ۳ — قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآمد.
- صورت‌های مختلف استعمار، در این دوران نسبت به جامعه اسلامی اعمال شد.

تفاوت راهبردی استبداد قومی و استبداد استعماری

استبداد قومی	استبداد استعماری
دارای هویتی غیراسلامی بود.	دارای هویتی غیراسلامی بود.
پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت.	در سایه جهان غرب عمل می‌کرد.
از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی دوری می‌کرد.	چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.
می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.	به دلیل این‌که در سایه قدرت جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، مظاهر اسلامی را حذف می‌کرد.
مثال: استبداد ناصرالدین‌شاه	مثال: استبداد رضاخان

- در جهان اسلام، در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب، مقاومت‌هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت. متفکران جهان اسلام، خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کردند.
- بیداری اسلامی ۴ — نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است.
- انقلاب اسلامی ایران — امت اسلامی با الهام از این انقلاب و بازگشت به سوی هویت الهی خود، مرحله جدیدی را در گسترش فرهنگ اسلامی آغاز کرده است.
- تا قبل از انقلاب اسلامی ایران، برای مقابله با سلطه استعمار، از مکاتب و روش‌های غربی استفاده می‌شد.
- مثال: ناسیونالیسم؛ مجموعه‌ای از باورها و نمادها که دلبستگی و تعلق به ملت، سرزمین، نژاد، قوم و زبان را اصل قرار می‌دهد و صرفاً تعلق خاطر و وابستگی به چنین عناصری را آرمان اساسی انسان‌ها و تعیین‌کننده هویت ملت‌ها می‌داند.
- مارکسیسم؛ تفکری برگرفته از اندیشه‌های مارکس است که انقلاب طبقاتی (انقلاب کارگران علیه سرمایه‌داران) را تنها راه‌هایی از چنگال نظام سرمایه‌داری و مشکلات آن می‌داند.
- معایب این روش‌ها:
 - وحدت امت اسلامی را مخدوش می‌کردند.
 - مورد حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلامی تربیت یافته بودند، قرار نمی‌گرفتند.

روان‌شناسی

درس ۳: احساس، توجه، ادراک

— مقدمه —

محرومیت حسی:

محرومیت حسی به این معناست که فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ‌یک از گیرنده‌های حسی به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک نشود. این آزمایش آزاددهنده است و نشان می‌دهد موجودات زنده به خصوص انسان نیاز به احساس دارند.

نام	تعریف
محرک	هر چیزی است که گیرنده‌های حسی را تحریک می‌کند.
احساس	تحریک اندام‌های حسی موجب احساس می‌شود.
توجه	انتخاب محرک خاص از بین محرک‌های بی‌شمار پیرامون، توجه نام دارد.
ادراک	تعبیر و تفسیرکردن، معنی و مفهوم و سازمان‌دادن به محرک‌های انتخاب‌شده ادراک نام دارد.

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

روان شناسی

دریافت چندحسی:

اگر یک موضوع را بتوان با چند حس دریافت کرد، یادگیری راحت تر است.

حواس مختلف

تحریک هر یک از گیرنده های حسی تابع شدت محرک است.

توجه

تعریف	توجه
انتخاب یک محرک از بین محرک های حسی مختلف	تمرکز
	توجه مداوم و پایدار

منابع توجه

۱) تحریک حواس به وسیله محرک های بیرونی ۲) اطلاعات موجود در حافظه ۳) سبک پردازش افراد و انتظارات آن ها

به همه آن چه توجه داریم، آگاهی کامل نداریم

مثال) پدیده آماده سازی = شناخت محرک معینی تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه به آن قرار می گیرد. ارائه پیشین محرک دریافت بعدی را آسان می کند.

چگونه می توانیم تمرکز ایجاد کنیم

● آفت تمرکز «خوگیری» است.

● تعریف خوگیری: عادت کردن به محرک خاص به نحوی که به تدریج کم تر و کم تر به آن محرک می پردازیم.

۱) یکنواختی و ثبات نسبی: وقتی موضوع همیشه به صورت یکنواخت ارائه شود، فرد به آن عادت می کند و ابعاد جدیدش را در نمی یابد.	موانع تمرکز (عوامل ایجاد خوگیری)
۲) آشنایی نسبی با محرک مورد توجه: اگر محرک به دفعات متعدد ارائه شود، خوگیری شکل می گیرد.	
۱) تغییرات درونی محرک ها: اگر موضوع مورد توجه از نظر معنایی شرایط متنوع و جذابی داشته باشد.	عوامل ایجاد تمرکز (موانع خوگیری)
۲) درگیری و انگیزتگی ذهنی: تحت تأثیر عوامل فیزیولوژیکی و روان شناختی است.	

کارکردهای توجه

۱) ردیابی درست علامت:

علامت	ردیابی علامت	ردیابی نشدن علامت
حاضر	اصابت یا تصمیم درست	از دست دادن محرک هدف
غایب	هشدار کاذب	رد درست

۲) گوش به زنگی: توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی. ۳) جست و جو: تابع عوامل انحرافی و ویژگی منحصر به فرد هدف.

ساماندهی توجه

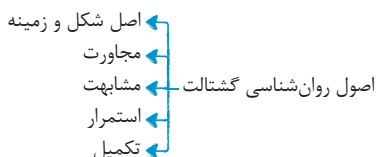
۱) آگاهی بیشتر → توجه ارادی تر ۲) انجام فعالیت در ساعت های طولانی → عدم توجه و ایجاد تمرکز ۳) استفاده از حواس مختلف برای انجام یک تکلیف → ایجاد توجه متمرکز تر ۴) انجام دادن چند تکلیف هم زمان → کاهش کارایی توجه

ادراک: بازنشانی محرک های مورد توجه

گشتالت:

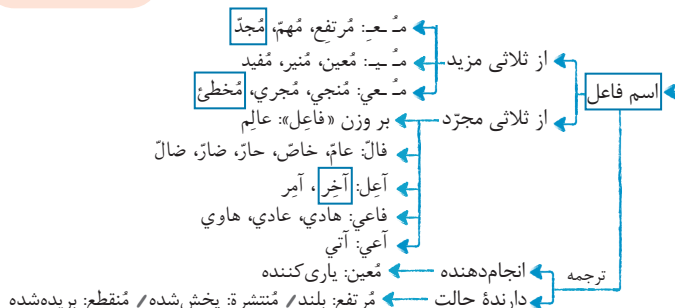
● روش جزءنگر درک جامعی ایجاد نمی کند.

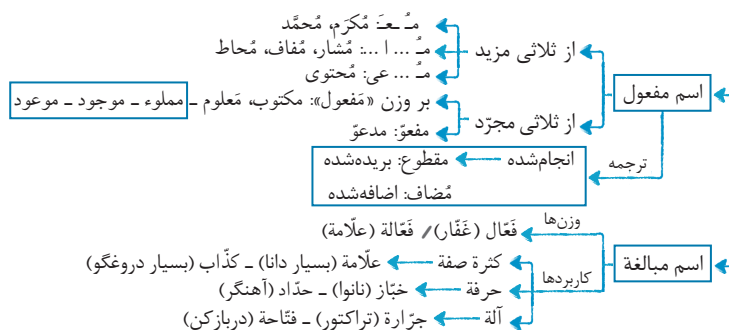
● کل بیشتر از مجموع افراد است.

عربی

درس ۲

- کلمات و وزن های مهم -

درس ۴: امت و حکومت نبوی در مدینه

– مدینه و ساکنانش هنگام هجرت –

● مدینه پیش از هجرت پیامبر به آن شهر، یثرب نام داشت. در ادامه با وضعیت یثرب آشنا می‌شوید.

وضعیت شهر یثرب پیش از هجرت پیامبر

- ساکنان یهودی آن در سده‌های نخست میلادی به دلیل آزار امپراتوری روم از فلسطین به یثرب کوچیده بودند و اعراب (اوس و خزرج) بودند که غالبشان بت می‌پرستیدند.
- قبیله‌های یهودی و عرب ساکن یثرب از نظر سیاسی پراکنده بودند و مدام قبیله‌های یهود و عرب ساکن یثرب به نزاع می‌پرداختند؛ برای همین به دنبال رهبری سیاسی می‌گشتند. (تصمیم به رهبری عبدالله‌بن‌ابی که عملی نشد).
- یثرب شهر ثروتمندی نبود و اغلب مردم به کشاورزی مشغول بودند.

– هجرت پیامبر (ص) و پیروان اسلام از مکه به مدینه –

● پیامبر (ص) سال ۱۱ بعثت، ۶ نفر از مردم یثرب را که برای انجام مراسم حج به مکه آمده بودند، به اسلام دعوت کرد. آن‌ها مسلمان شدند و پس از بازگشت به شهر خود، به تبلیغ اسلام پرداختند.

پیما ن عقبه اول	سال ۱۲ بعثت ۱۲ مرد یثربی هنگام مراسم حج در مکانی موسوم به عقبه در منا با پیامبر (ص) بیعت کردند.
پیما ن عقبه دوم	● سال ۱۳ بعثت در مراسم حج ۷۳ مرد و دو زن از اهالی یثرب در عقبه با رسول خدا بیما ن بستند. ● دلیل اهمیت: بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود؛ به دلیل حضور قبیله‌های مختلف به‌ویژه اوس و خزرج

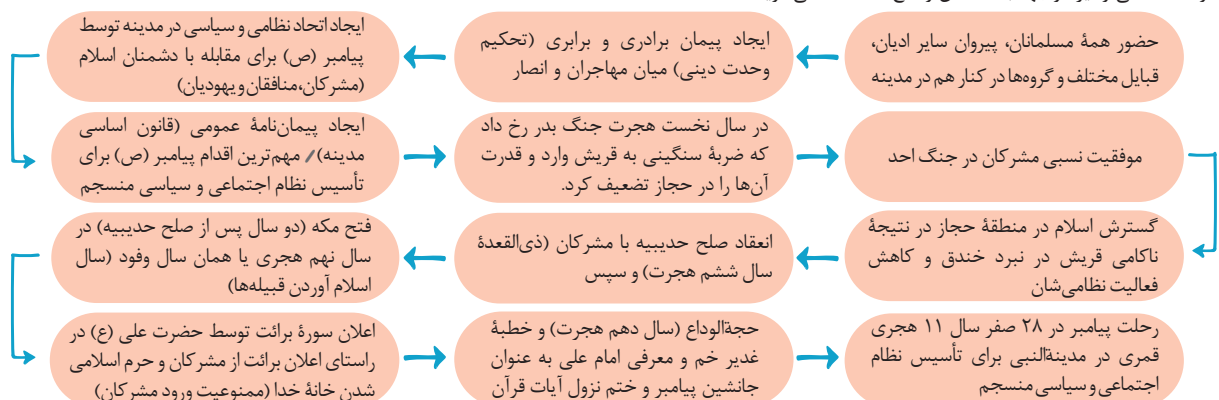
● بنابراین با بیما ن عقبه دوم، یثرب به پایگاهی امن برای پیامبر و اسلام تبدیل شد و ایشان به این شهر هجرت کردند.

● مهم‌ترین مخالفان حکومت اسلامی

- (۱) مشرکان: قریش با قبیله‌های شبه جزیره عربستان به خصوص منطقه حجاز روابط سیاسی و تجاری داشت و می‌توانست آن‌ها را علیه مسلمانان تحریک کند. یکی از اهداف پیامبر از عملیات نظامی تهدید مسیر تجارت آن‌ها به شام و کسب غنیمت بود.
- (۲) منافقان: سردسته آن‌ها عبدالله بن ابی بود که پس از جنگ بدر اظهار مسلمانی کرد.
- (۳) یهودیان: کارشکنی رؤسای ۳ قبیله بزرگ یهودی علیه حکومت اسلامی / تغییر قبیله مسلمانان از بیت المقدس به مکه در پی بهانه‌جویی یهودیان.

– تشکیل امت و حکومت نبوی –

در پی سکونت پیامبر (ص) و مهاجران در مدینه، اجتماعی از مسلمانان در این شهر به وجود آمد. در نمودارهای زیر، به ترتیب با چگونگی شکل‌گیری نظام اجتماعی مدینه و حکومت اسلامی و نیز مواجهه با دشمنان و فتح مکه آشنا می‌شوید.

– شیوه حکومت پیامبر –

(۱) فاقد تشکیلات گسترده (۲) مسجد محل آموزش و عبادت و انجام امور نظامی و اداری (۳) مشورت با اصحاب.

جغرافیا

درس ۳

– نواحی آب‌وهوایی –

هوا: وضعیت گذرا و موقتی هواکره (اتمسفر) در یک محل در مدت زمان کوتاه ← آفتابی بودن هوای تهران در یک روز مشخص
آب‌وهوا: شرایط و وضعیت هوای یک ناحیه در مدت زمان نسبتاً طولانی ← اندونزی کشوری گرم و مرطوب است.

دلایل پیدایش نواحی آب‌وهوایی مختلف

طبقه‌بندی نواحی آب‌وهوایی -

معروف‌ترین طبقه‌بندی ← طبقه‌بندی کوپن ← معیارها بارش، دما و پوشش گیاهی

علامت آب‌وهوا	نام آب‌وهوا	دما	بارش	پوشش گیاهی
A	استوایی (گرم و مرطوب)	هیچ ماهی سردتر از $18^{\circ}C$ نیست.	بارش در تمام سال	مناسب برای جنگل‌های بارانی استوایی
B	خشک	اختلاف دما زیاد است.	کمبود بارش	نامناسب برای رویش
C	معتدل	میانگین سردترین ماه بین $18^{\circ}C$ تا $3^{\circ}C$ است.	بارش در دوره سرد سال بیشتر از دوره گرم است.	مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار
D	سرد	میانگین سردترین ماه کمتر از $3^{\circ}C$ است.	بارش تابستان بیشتر از زمستان است.	مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری
E	بسیار سرد (قطب)	هیچ ماهی بیشتر از $1^{\circ}C$ نیست.	کمبود بارش	نامناسب برای رویش گیاه

علل ایجاد بیابان‌ها ← استقرار مراکز پرفشار
دوری از منابع رطوبتی

فلسفه

درس ۳: فلسفه و زندگی

گاه یکسان با باورهای دیگران و گاه متفاوت
باورهای ما درباره جهان، انسان، مرگ و ... شکل‌دهنده زندگی، عمل و تصمیم‌گیری ما براساس این باورها
دانستن دلایل برخی و ندانستن برخی دیگر (قبول بر مبنای عادت)
بررسی سخنان و رفتارهای دیگران ← برخی ریشه‌های فکری ایشان
تحلیل طرز فکر و عقیده‌های دیگران ← حدس‌زدن اهداف و معنای زندگی آن‌ها
ویژگی‌های انسان‌های اهل تفکر فلسفی (۱) اندیشه درباره باورهای خود و ریشه آن‌ها و چرایی قبول آن‌ها
(۲) کوشش برای قراردادن بنیان‌های فکری خود در چارچوب عقل و منطق

اندیشیدن فیلسوفانه	تأمل پیرامون باورهای مربوط به زندگی آموختن چرایی و یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها پذیرفتن باورهای درست / کنار گذاشتن باورهای نادرست
پیامد اندیشیدن فیلسوفانه	(۱) ساختن بنیان‌های فکری شخص توسط خود او (۲) رسیدن به آزاداندیشی (۳) کسب شخصیت مستقل

معنای زندگی

باورها: سازنده فلسفه انسان و دارای نقش تعیین‌کننده در انتخاب اهداف او
فلسفه هر کس معنادهنده به زندگی اوست.

(۱) اندیشیدن اندک در مورد اموری مثل حقیقت انسان و جهان / قناعت به آموخته‌ها / پیرامونشان / دقت نظر ناچیز در انتخاب اهداف / بیشتر دنباله‌رو دیگران
(۲) اندیشه پیرامون حقیقت انسان و جهان و در بسیاری موارد رسیدن به دانش درست درباره آن / برگزیدن هدف قابل قبول برای زندگی / داشتن معنای درست برای زندگی
(۳) داشتن نگرش نادرست درباره جهان و انسان / خطا در انتخاب هدف / معنای نادرست برای زندگی

دوری از مغالطه‌ها	استقلال در اندیشه	رهایی از عادت‌های غیرمنطقی
یکی از فواید آموختن منطق: توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آن‌ها از باورها کمک گرفتن فلسفه از این فایده منطق ← تشخیص اندیشه‌های فلسفی درست از غلط / هموارشدن راه رسیدن به اعتقادات درست تلاش فیلسوفان در این زمینه: (۱) ارائه فهم درستی از حقایق با کاستن از مغالطه‌ها (۲) بیان فهم درست با گفتار مناسب و خالی از مغالطه (۳) نشان دادن نمونه‌هایی از مغالطه‌های فلسفی جهت عبرت گرفتن دیگران	ویژگی فیلسوف واقعی: (۱) عدم پذیرش سخن بدون دلیل (۲) بنانکردن عقیده بر پایه خیالات، تبلیغات و تعصب فرق فیلسوف با عموم مردم در مورد اندیشه در مسائل بنیادین فلسفی: (۱) جدیت در فکر (۲) استفاده از روش درست / پیروی از استدلال و نه اشخاص مثالی برای استقلال در اندیشه و رهایی از عادت‌های غیرمنطقی «تأکید بیشتر بر رهایی از عادت» تمثیل «تمثیل غار» افلاطون در کتاب جمهوری: ← نشان دادن چگونگی هدایت انسان به آزادی حقیقی توسط فلسفه (اصل تمثیل را در کتاب درسی بخوانید).	پذیرش عقاید غیرمنطقی توسط افراد جامعه ← نقد و ارزیابی آن افکار توسط متفکران جامعه ← تلاش متفکران برای آگاه‌ساختن مردم ← پذیرفتن مردم و منحرف نامیدن متفکران ← استقامت متفکران حق‌طلب و دلسوز ← آشکارشدن باطل بودن آن عقاید غیرعقلی و آشکارشدن حقیقت ← رو آوردن بسیاری از مردم به حقیقت